

ATT FOTOGRAFERA ETT ARV – ELLER HUR GESTALTAR MAN SISU?

Agnes Thor om projektet

”Finland finns inom mig” säger en av de intervjuade.
Och där sjunger det till i mig. Där är kärnan.

Hur gestaltar man ett kulturarv?

Hur gör man för att röra sig bort från klichéer och symboler?

För att skapa en grund till mitt arbete inledde jag med att läsa på om den sverigefinska historiens olika delar – skogsfinnar, svedjebruk, inflyttning, krigsår och arbetskraftsinvandring, och så nuet: en global tid där världen tycks mindre och mindre.

Men vad är det sverigefinska idag?

Sverigefinnarnas historia skiljer sig lite från andra svenska minoritetsgrupper; de är inte ett folkslag eller en homogen grupp, utan den största gemensamma nämnaren är att de kommer från samma land.

När jag började prata om projektet ”dök” det plötsligt upp finnar överallt i min omgivning, och genom intervjuerna så började insikterna fördjupas och jag hittade spår att följa och utforska fotografiskt.

Dels konkreta saker: matkultur, den stora kärleken till bastun/sauna, minnen och berättelser om krigen, och språket. Men sedan hittade jag också mer subtila saker – tankar om det finska kynnet, eller ”sisu”, funderingar över det egna arvet, och reflektioner över längtan och saknad.

Jag sökte också efter svaret på de många frågor som väckts och ingått i researcharbetet. Vad innebär det att vara sverigefinne idag?

Vad är arvet? Är det något konkret, så som traditioner, sånger, objekt?

Eller ligger arvet i språket?

Vilka känslor har man för ett land där man kanske aldrig bott?

Och hur kan jag tolka allt detta fotografiskt?

Mitt arbete kan kallas dokufiktions - jag fotograferar och använder mig av omvärlden för att skapa bilder, men i urvalsprocessen skalar jag av personliga detaljer, och vill istället skapa en fotografisk värld där idéer och tankar får rum att gro.

I arbetet med Finland finns inom mig har jag använt mig av spåren, både de konkreta och de subtila, för att skapa en visuell bild av det sverigefinska kulturarvet. Bland de konkreta ämnena finns bastun/sauna; i alla dess olika former, den finska maten och hur den lever vidare idag och den finskromska traditionens särpräglade kläder.

När det kommer till det subtila har jag bland annat inspirerats av citat från intervjuerna, finska vänner och de möten som uppstått under foto-graferingarna – en vän pratade kärleksfullt om björken som symbol för sin längtan till Finland, och de svåra krigsminnena fick materialiseras genom krigsveteranen Vihtoris händer – där granatsplittret suttit kvar sen ungdomen.

Jag vill med mina verk skapa en utgångspunkt för dialoger, för vidare utforskande av den sverigefinska kulturen, och en plats för känslor att få utrymme.

Språket kommer finnas representerat genom ett ljudverk, och jag har velat skapa ett läsrum i utställningen för läsning av intervjuerna. De blir en viktig del i gestaltningen av det subtila – för jag hittade faktiskt inte lösningen på hur man gestaltar sisu.
